DEONTIC MARKS IN THE TEXT OF CRIMINAL PROCEDURE

Alina Gioroceanu, Assist. Prof., PhD, University of Craiova

Abstract: While the criminal law refers to legal norms that defend major social values, the text of criminal procedure encodes the rules that govern the administration of justice in cases involving an individual who has been accused of a crime; the criminal proceedings regulates the society by creating juridical relations between state and individuals, as addresses of criminal law. These relations are based on state authority and they provide that the defense of social values can be realized. The state is a dominant subject that prescribes a specific conduit for individuals and, by his specialized subjects, it is also the one that guarantees a legal order: in case of breaking the law, delinquents are punished, are disciplined in order to reestablish the legal order. At the discourse level, the semantic category that reproduces the specific relation between state authority and individuals is the deontic modality. The obligation mark is also a characteristic of directive acts. This type of modalisation qualifies the criminal text due to an objective extralinguistic support represented by a set of norms that exceed the personal will. The aim of this paper is to identify the deontic marks and to analyze their particular contexts in the text of criminal procedure.

Keywords: linguistics, text, criminal procedure, modalisation, deontic modality.

Succesiunea de secvenţe lingvistice reprezentate de textul[1] procedural penal se construieşte intenţional în jurul acelor elemente care privesc „respectarea tuturor garanţiilor procesuale ale dreptului la un proces echitabil", a ideii de a fi „constatate la timp şi în mod complet faptele care constituie infracţiuni" astfel încât „nicio persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală, iar orice persoană care a săvârşit o infracţiune să fie pedepsită potrivit legii, într-un termen rezonabil" (Udroiu 2014: 3, art. 14 – 19 NCPP).

Textul procesual penal este orientat, volitiv şi prescriptiv, spre destinatarii săi, respectiv participanţii la procesul penal.

Configuraţia actanţială detectabilă în textul prescriptiv al noului Cod de procedură penală este revelată incipient prin precizările terminologice ale Titlului III, „măştile procesuale" fiind descrise de art. 29 ş.u. ale aceluiaşi cod. Textul ulterior se va dezvolta progresiv, prin raportare cauzală şi spaţio-temporală, la *participanţii la procesul penal*, asigurând astfel menţinerea conectivităţii conceptuale, coerenţa textuală:

„Participanţii în procesul penal sunt: organele judiciare, avocatul, părţile, subiecţii procesuali principali, precum şi alţi subiecţi procesuali."[2]

[1] Voi utiliza noţiunea *text* în accepţia pe care i-o acordă lucrările de lingvistică ce plasează unităţile verbale într-un gen discursiv (Mainguenneau 2007: 67-69), prin raportare nu numai la analiza lingvistică descriptivă, ci şi la demersul de înţelegere a modalităţii în care ia naştere sensul (Detrie 2001: 8 în Adam 2008: 23) şi se construieşte această unitate de sens (Adam 2008: 20) reprezentată de textul procedural penal.

[2] **Participanţii la procesul penal:** *Art*. 30 Organele specializate ale statului care realizează activitatea judiciară sunt:*a)* organele de cercetare penală;*b)* procurorul;*c)* judecătorul de drepturi şi libertăţi;*d)* judecătorul de cameră preliminară;*e)* instanţele judecătoreşti. *Art. 31 A*vocatul asistă sau reprezintă părţile ori subiecţii procesuali în condiţiile legii. *Art. 32(1)* Părţile sunt subiecţii procesuali care exercită sau împotriva cărora se exercită o acţiune judiciară.*(2)* Părţile din procesul penal sunt inculpatul, partea civilă şi partea responsabilă civilmente. *Art. 33 (1)* Subiecţii procesuali principali sunt suspectul şi persoana vătămată. *(2)* Subiecţii procesuali principali au aceleaşi drepturi şi obligaţii ca şi părţile, cu excepţia celor pe care legea le acordă numai acestora. *Art. 34* În afara participanţilor prevăzuţi la art. 33, sunt subiecţi procesuali: martorul, expertul, interpretul, agentul procedural, organele speciale de constatare, precum şi orice alte persoane sau organe prevăzute de lege având anumite drepturi, obligaţii sau atribuţii în procedurile judiciare penale.

BDD-V82 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 17:55:21 UTC)

În cartografia procesului penal însă, doar părţile şi subiecţii procesuali principali sunt cei care trasează zona ce trebuie explorată de-a lungul etapelor procesuale (urmărirea penală, camera preliminară, judecata şi executarea pedepsei), teritoriul de analiză fiind reprezentat de fapta concretă, nejustificată şi imputabilă unui individ (devenit ulterior inculpat în procesul penal, împotriva căruia se va exercita acţiunea penală). În jurul faptei, calificată drept infracţiune de legea penală substanţială reprezentată de Codul penal[3], şi a subiecţilor activi şi pasivi care fac parte din conţinutul constitutiv al infracţiunii - părţi şi subiecţi procesuali principali, din punct de vedere procesual - sunt obligate să-şi desfăşoare parcursul procesual organele specializate ale statului care realizează activitatea judiciară.

Aşadar, structura semantică a textului procedural se dezvoltă de la rolurile procesuale pe care trebuie să şi le asume participanţii şi corespunde unor exigenţe intenţionale, manifestate prin marcarea în mesaj a atitudinii cognitive şi volitive care a condus la însăşi apariţia textului.

Epistemic şi deontic în textul procedural penal

Categorie semantică parţial gramaticalizată, modalitatea a fost definită în studiile moderne drept raportare a locutorului la conţinutul enunţiativ, exprimând „atitudinea sa cognitivă, volitivă sau evaluativă faţă de stările de lucruri, reale sau potenţiale, decrise prin limbaj”(GALR II: 673, DSL: *modalitate*).

În timp ce modalitatea epistemică se regăseşte în enunţuri care exprimă o atitudine cognitivă, evaluând adevărul propoziţional, „gradul de certitudine pe care îl are locutorul în legătură cu realitatea stării de lucruri descrise în propoziţie” (GALR II: 678), modalitatea deontică se raportează volitiv la conţinutul propoziţional, indicând „gradul de obligativitate sau de permisivitate a situaţiilor descrise într-o propoziţie, în raport cu un corp de norme preexistente” (GALR II: 689).

Marcarea în mesaj a modalităţii poartă denumirea de modalizare, modalizatorii reprezentând, la rândul lor, mijloacele de realizare a modalizării (GALR II: 674). Aceştia se identifică la mai multe niveluri: gramatical (prin modurile verbale), lexico-gramatical (verbe modale, adverbe şi locuţiuni adverbiale), lexical (verbe cu sens modal, perifraze), prozodic (intonaţia).

Posibilitatea de realizare a epistemicului prin modurile verbale, în special prin indicativul care exprimă certitudinea, implică, din perspectiva participanţilor la procesul penal, o dublă raportare la o stare de lucruri referenţial reale sau potenţiale. Astfel, enunţuri de tipul:

Art. 159 alin. 1 *Mandatul de percheziţie se comunică procurorului, care ia măsuri pentru executarea acestuia.*

Art. 111 alin. 2 *Persoanei vătămate i se aduc la cunoştinţă următoarele drepturi şi obligaţii:*

impun o dublă citire: pentru organele judiciare implică asumarea unui cadru pe care trebuie să il asigure, să îl construiască, iar pentru părţi şi subiecţii principali, certitudinea asupra unei situaţii factuale. Deşi neexprimată, intenţia legiuitorului este deontică în ceea ce-i priveşte pe subiecţii activi, cei care instrumentează cauza prin succesiunea de acte pe care sunt obligaţi să le parcurgă. Această dublă intenţie textuală impune inclusiv o dublă raportare a participanţilor unii la alţii, epistemică ori deontică. Cele două modalităţi comută, în funcţie de lector, citirea deontică fiind impusă totodată de intenţia emitentului şi de rolul asumat de destinatar.

Aşadar, art. 159 este citit de procuror ca *obligaţie* de a desfăşura activitatatea de punere în executare a mandatului de percheziţie, în timp ce alţi subiecţi procesuali

3

BDD-V82 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 17:55:21 UTC)

(făptuitorul, suspectul, inculpatul, persoana vătămată, partea civilă) *cunosc* faptul că lucrurile decurg în felul arătat de textul de lege. În cazul art. 111, obligaţia de aducere la cunoştinţa persoanei vătămate a drepturilor şi a obligaţiilor revine organelor judiciare, în timp ce persoana vătămată cunoaşte că beneficiază de anumite drepturi şi îi revin anumite obligaţii.

Mărci deontice ale obligaţiei

Deonticul îşi gradează textual apariţia între obligativitate şi permisivitate prin raportare la un ansamblu normativ preexistent. Cum un cod de procedură penală trebuie să redea el însuşi norma, modalitatea deontică identificată este cea nonsubiectivă, numită *propriu-zisă.*[4] Se remarcă, în acest caz, valoarea deontică impersonală a construcţiilor care încorporează modalizatorii deontici ai obligaţiei.

Verbul modal *a trebui* are o apariţie frecventă, reglementând atât activitatea organelor judiciare, cât şi a altor participanţi în procesul penal, fiind identificabil, în general, în construcţii imbricate. La nivel sintactic, modalizatorul guvernează un GV, obligaţia propriu-zisă fiind codificată prin verb la modul conjunctiv (atunci când este focalizat discursiv participantul căruia îi incumbă obligaţia legală) sau prin participiu pasiv (în construcţii în care Agentul nu este lexicalizat, însă este focalizat Pacientul). Am selectat, mai jos, exemple care să ilustreze modul în care legiuitorul atribuie obligaţiile participanţilor la procesul penal:

1. obligaţiile organelor judiciare (organe de cercetare penală, procuror, judecător de drepturi şi libertăţi, instanţă):

Art. 10 alin. 4 *Înainte de a fi ascultaţi, suspectului şi inculpatului trebuie să li se pună în vedere că au dreptul de a nu face nicio declaraţie.* (obligaţia incumbă organelor judiciare)

Art.12 alin. 1 *Orice persoană care se află în curs de urmărire penală sau de judecată trebuie tratată cu respectarea demnităţii umane.(*de către organele judiciare)

Art. 108 alin. 4 *Organul judiciar trebuie să aducă la cunoştinţa inculpatului posibilitatea încheierii, în cursul urmăririi penale, a unui acord, ca urmare a recunoaşterii vinovăţiei, iar în cursul judecăţii posibilitatea de a beneficia de reducerea pedepsei prevăzute de lege, ca urmare a recunoaşterii învinuirii.*

Art. 151 alin. 5 *Procurorul trebuie să emită câte o ordonanţă pentru fiecare livrare supravegheată dispusă.*

Art. 166 alin. 1 *Organul judiciar trebuie să ia măsuri ca percheziţia să fie efectuată cu respectarea demnităţii umane.*

Art. 133 alin. 1 *După dispunerea măsurii şi înainte ca identificarea să fie realizată, persoana care face identificarea trebuie audiată cu privire la persoana sau obiectul pe care urmează să îl identifice.*(de către organul judiciar)

Art. 185 alin. 8 *Organul de urmărire penală trebuie să încunoştinţeze un membru de familie despre data autopsiei şi despre dreptul de a desemna un expert independent autorizat care să asiste la efectuarea autopsiei.*

2. obligaţiile părţilor (inculpatul, partea civilă şi partea responsabilă civilmente)

Art. 20 alin. 6 *Încheierea sau ordonanţa va fi comunicată părţilor civile, care trebuie să încunoştinţeze procurorul sau instanţa în cazul în care refuză să fie reprezentaţi prin avocatul desemnat din oficiu.*

215 alin. 1 *Pe timpul cât se află sub control judiciar, inculpatul trebuie să respecte următoarele obligaţii:*

[4] Utilizarea frecventă a modalizării deontice în limbajul juridic-administrativ a fost remarcată şi în cercetările moderne (GALR II: 690).

BDD-V82 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 17:55:21 UTC)

217 alin. 3 *Pe perioada măsurii, inculpatul trebuie să respecte obligaţiile prevăzute la art. 215 alin. (1) şi i se poate impune respectarea uneia ori mai multora dintre obligaţiile prevăzute la art. 215 alin. (2). Dispoziţiile art. 215 alin. (3)–(9) se aplică în mod corespunzător.*

3. obligaţiile subiecţilor procesuali principali (suspectul şi persoana vătămată)

art. 80 alin. 1 *Încheierea sau ordonanţa va fi comunicată persoanelor vătămate, care trebuie să încunoştinţeze, în termen de 3 zile de la primirea comunicării, procurorul sau instanţa în cazul în care refuză să fie reprezentaţi prin avocatul desemnat din oficiu.*

Art. 81 alin. 1 *Persoana care a suferit o vătămare fizică, materială sau morală printr-o faptă penală pentru care acţiunea penală se pune în mişcare din oficiu şi care nu doreşte să participe la procesul penal trebuie să înştiinţeze despre aceasta organul judiciar, care, dacă apreciază necesar, o va putea audia în calitate de martor.*

4. obligaţiile altor subiecţi procesuali

176 alin. 4 *Expertul înlocuit trebuie, sub sancţiunea prevăzută la art. 283 alin. (4), să pună de îndată la dispoziţia organului judiciar toate actele sau obiectele încredinţate, precum şi observaţiile cu privire la activităţile desfăşurate până la momentul înlocuirii sale.*

310 alin. 2 *Dacă făptuitorul a fost prins în condiţiile alin. (1), persoana care l-a reţinut trebuie să îl predea de îndată, împreună cu corpurile delicte, precum şi cu obiectele şi înscrisurile ridicate, organelor de urmărire penală, care întocmesc un proces-verbal.*

542 alin. 2 *Statul trebuie să dovedească în cadrul acţiunii în regres, prin ordonanţa procurorului sau hotărâre penală definitivă, că cel asigurat în condiţiile alin. (1) a produs cu rea-credinţă sau din culpă gravă profesională eroarea judiciară sau privarea nelegală de libertate cauzatoare de prejudicii.*

Există, de asemenea, o anume obligativitate formală în ceea ce priveşte actele întocmite de către participanţi în cursul procesului penal, marcată lingvistic prin modalul *trebuie*. Şi în aceste cazuri se citeşte, în subsidiar semantic, obligaţia care îi revine Agentului (un anume participant la procesul penal), respectiv aceea de întocmire corespunzătoare a actului procesual ori procedural; acesta rămâne, în sine, un simplu Instrument.

Art. 72 alin. 2 *Cererea se depune la instanţa de unde se solicită strămutarea şi trebuie să cuprindă indicarea temeiului de strămutare, precum şi motivarea în fapt şi în drept.*

158 alin. 2 *Cererea formulată de procuror trebuie să cuprindă:*

168 alin. 6 *Încheierea instanţei trebuie să cuprindă:*

170 alin. 4 *Ordonanţa organului de urmărire penală sau încheierea instanţei trebuie să cuprindă: numele şi semnătura persoanei care a dispus predarea, numele persoanei ce este obligată să predea obiectul, înscrisul ori datele informatice, descrierea obiectului, înscrisului sau a datelor informatice ce trebuie predate, precum şi data şi locul unde trebuie să fie predate.*

172 alin. 3 *Cererea de efectuare a expertizei trebuie formulată în scris, cu indicarea faptelor şi împrejurărilor supuse evaluării şi a obiectivelor care trebuie lămurite de expert.*

189 alin. 4 *Raportul de expertiză sau certificatul medico-legal trebuie să cuprindă: descrierea leziunilor traumatice, precum şi opinia expertului cu privire la natura şi gravitatea leziunilor, mecanismul şi data producerii acestora, urmările pe care acestea le-au produs.*

199 alin. *2 Procesul-verbal trebuie semnat pe fiecare pagină şi la sfârşit de cel care îl încheie, precum şi de persoanele arătate la lit. e) şi g). Dacă vreuna dintre aceste persoane nu poate sau refuză să semneze, se face menţiune despre aceasta, precum şi despre motivele imposibilităţii ori refuzului de a semna.*

258 alin. 1 *Citaţia este individuală şi trebuie să cuprindă următoarele*:

BDD-V82 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 17:55:21 UTC)

259 alin. 2 *Plângerea trebuie să cuprindă*

321alin. 2 *Referatul trebuie să cuprindă menţiunile prevăzute la art. 286 alin. (4), precum şi date suplimentare privitoare la mijloacele materiale de probă şi măsurile luate cu privire la ele în cursul cercetării penale, precum şi locul unde acestea se află.*

Alţi modalizatori fac parte din familia lexico-semantică a verbului *a obliga*, fiind actualizaţi ca nume ori adjective. Utilizarea lor se face prin raportare la aceiaşi participanţi la procesul penal şi sunt enumeraţi mai jos:

1. substantivul *obligaţia,* în general, în GV având drept centru verbal *a avea.* În cazurile în care sunt enumerate obligaţiile, citirea deontică se realizează implicit prin raportare la participantul obligat prin lege:

Art. 5 alin. 1 *Organele judiciare au obligaţia de a asigura, pe bază de probe, aflarea adevărului cu privire la faptele şi împrejurările cauzei, precum şi cu privire la persoana suspectului sau inculpatului.*

Art. 9 alin. 4 *Atunci când se constată că o măsură privativă sau restrictivă de libertate a fost dispusă în mod nelegal, organele judiciare competente au obligaţia de a dispune revocarea măsurii şi, după caz, punerea în libertate a celui reţinut sau arestat.*

Art. 108 alin. 2 *Suspectului sau inculpatului i se aduc la cunoştinţă drepturile prevăzute la art. 83, precum şi următoarele obligaţii:*

Art. 111 alin. 2 *Persoanei vătămate i se aduc la cunoştinţă următoarele drepturi şi obligaţii:*

Art. 120 alin. 2 *Martorului i se aduc apoi la cunoştinţă următoarele drepturi şi obligaţii:*

Art. 143 alin. 3 *Convorbirile, comunicările sau conversaţiile purtate într-o altă limbă decât cea română sunt transcrise în limba română, prin intermediul unui interpret, care are obligaţia de a păstra confidenţialitatea.*

147 alin. 5 *Unităţile poştale sau de transport şi* orice alte persoane fizice sau juridice care efectuează activităţi de transport sau transfer de informaţii *sunt obligate să reţină şi să predea procurorului scrisorile, trimiterile poştale ori obiectele la care se face referire în mandatul dispus de judecător sau în autorizaţia emisă de procuror.*

153 alin. 3 *Instituţia prevăzută la alin. (1) este obligată să pună de îndată la dispoziţie datele solicitate.*

2. adjectivul *obligat*, în GV cu centru verbal copulativ:

Art. 60 *Procurorul sau organul de cercetare penală, după caz, este obligat să efectueze actele de urmărire penală care nu suferă amânare, chiar dacă acestea privesc o cauză care nu este de competenţa acestuia. Lucrările efectuate în astfel de cazuri se trimit, de îndată, procurorului competent.*

Art. 88 *Avocatul ales sau desemnat din oficiu este obligat să asigure asistenţa juridică a părţilor ori a subiecţilor procesuali principali.*

Art. 89 alin. 1 *Suspectul sau inculpatul are dreptul să fie asistat de unul ori de mai mulţi avocaţi în tot cursul urmăririi penale, al procedurii de cameră preliminară şi al judecăţii, iar organele judiciare sunt obligate să îi aducă la cunoştinţă acest drept. Asistenţa juridică este asigurată atunci când cel puţin unul dintre avocaţi este prezent.*

3. adjectivul *obligatoriu*, în GPrep cu funcţie circumstanţială modală sau în GV cu centru verbal copulativ::

Art. 56 alin. 3 *Urmărirea penală se efectuează, în mod obligatoriu, de către procuror:*

Art. 213 *Asistenţa juridică a inculpatului şi participarea procurorului sunt obligatorii*.(obligaţia procedurală revine judecătorului sau instanţei).

BDD-V82 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 17:55:21 UTC)

Art. 140 alin. 4 *În cazul în care apreciază că cererea este întemeiată, judecătorul de drepturi şi libertăţi dispune, prin încheiere, admiterea cererii procurorului şi emite de îndată mandatul de supraveghere tehnică. Întocmirea minutei este obligatorie.*

4. substantivul postverbal *obligarea:*

Art. 245 alin. 2 *Măsura prevăzută la alin. (1) constă în obligarea suspectului sau inculpatului să urmeze în mod regulat tratamentul medical prescris de un medic de specialitate, până la însănătoşire sau până la obţinerea unei ameliorări care să înlăture starea de pericol.*

Indicele modal care marchează obligativitatea poate apărea şi marginal, ca titlu al articolului de lege. În acest caz, acţiunile obligatorii ale participantului sunt detaliate în textul alineatelor:

Art. 297 Obligaţiile organului de urmărire penală în procedura plângerii prealabile

(1) *La primirea plângerii prealabile, organul de urmărire penală verifică dacă aceasta îndeplineşte condiţiile de formă şi dacă a fost depusă în termenul prevăzut de lege. În cazul în care constată că este tardivă, organul de cercetare penală înaintează procurorului actele încheiate împreună cu propunerea de* clasare.

Art. 306 Obligaţiile organelor de urmărire penală

(3) *După începerea urmăririi penale, organele de cercetare penală strâng şi administrează probele, atât în favoarea, cât şi în defavoarea suspectului ori inculpatului.*

Stabilirea unei obligaţii negative se realizează deontic cu ajutorul adverbului sau adjectivului *interzis,* în GV cu centru copulativ (construcţii impersonale sau aflate în relaţie cu un subiect exprimat prin substantiv postverbal)

Art. 101 alin. 3 *Este interzis organelor judiciare penale sau altor persoane care acţionează pentru acestea să provoace o persoană să săvârşească ori să continue săvârşirea unei fapte penale, în scopul obţinerii unei probe.*

Art. 147 alin. 2 *Este interzisă reţinerea, predarea şi percheziţionarea corespondenţei sau a trimiterilor poştale trimise ori primite în raporturile dintre avocat şi suspectul, inculpatul sau orice altă persoană pe care acesta o apără, cu excepţia situaţiilor în care există date că avocatul săvârşeşte sau pregăteşte săvârşirea unei infracţiuni dintre cele prevăzute la art. 139 alin. (2).*

Art. 159 alin. 18 *Este interzisă efectuarea în acelaşi timp cu percheziţia a oricăror acte procedurale în aceeaşi cauză, care prin natura lor împiedică persoana la care se face percheziţia să participe la efectuarea acesteia, cu excepţia situaţiei în care se desfăşoară, în aceeaşi cauză, simultan mai multe percheziţii.*(de către organele judiciare).

Concluzii

În toate aceste exemple, modalizarea deontică de tip *obligativitate* este marcată lexico-gramatical şi caracterizează textul procedural penal. Acesta reprezintă, în esenţă, mediul de transmitere şi de decodare a intenţiei legiuitoare. Născut din necesitatea de apărare a valorilor sociale fundamentale (Pascu 2009: 2) prin reglementarea juridică a activităţii de apărare a acestor valori, textul procedural penal încorporează toate acele garanţii ce presupun respecarea drepturilor subiecţilor procesuali împotriva „acţiunii arbitrare a organelor de stat care contribuie la realizarea funcţiei de apărare socială (Pascu 2009: 3, Udroiu, Predescu 2009: 16, Streteanu 2008: 4). Tocmai de aceea, spre deosebire dreptul substanţial, în care obligativitatea vizează toţi membrii societăţii, textul procedural penal se adresează cu preponderenţă organelor judiciare ale statului, iar deonticul vizează activitatea acestora.

Nivelul sintactico-semantic al textului juridic este coordonat de funcţiile referenţial–denominativă (Irimia 1986: 102, 213-214) şi metalingvistică, iar organizarea specifică se realizează „conform unor scheme-tip" (Stoichiţoiu-Ichim 2001), inclusiv în enunţuri

BDD-V82 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 17:55:21 UTC)

guvernate de modalizatori lexico-gramaticali deontici. Aceştia ilustrează trăsătura specifică remarcată de Dumitru Irimia (1986: 227), respectiv depersonalizarea enunţiativă şi dezvoltarea de cadre sintactice fixe. Modalizarea deontică a discursului juridic îşi subsumează celelalte trăsături, respectiv precizia, concizia şi claritatea, specifice textului ştiinţific şi textului juridico-administrativ, în egală măsură (Stoichiţoiu-Ichim 2001: *passim*).

Prin raportare la calitatea destinatarilor, textul procedural penal este caracterizat de jocul între modalitatea epistemică şi cea deontică, impusă de posibilitatea dublei citiri, obligativitatea regizând acele scene care contribuie la realizarea scopului procesului penal în cadrul larg guvernat de principiul echităţii.

BIBLIOGRAFIE:

*** *Gramatica limbii române,* vol. al II-lea, 2005, *Enunţul,* Bucureşti, Editura Academiei Române. (GALR II)

Adam, Jean-Michel, 2007, *Lingvistică textuală,* Iaşi, Institutul European.

Moeschler, Jacques, Antoine Auchlin, 2005, *Introducere în lingvistica contemporană,* Cluj, Echinox.

Bidu-Vrănceanu et al., 2001, *Dicţionar de ştiinţe ale limbii,* Bucureşti, Nemira.

Irimia, Dumitru, 1986, *Structura stilistică a limbii române contemporane,*1986, Bucureşti, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică

Maingueneau, Dominique, 2007, *Analiza textelor de comunicare,* Iaşi, Institutul European.

Pascu, Ilie, 2009, *Drept penal. Partea generală,* Bucureşti, Hamangiu.

Streteanu, Florin, 2008, *Tratat de drept penal. Partea generală,* vol. I, Bucureşti, Editura C. H. Beck.

Stoichiţoiu-Ichim, Adriana, *Semiotica discursului juridic,* Bucureşti, http://ebooks.unibuc.ro/filologie/discurs/Capitolul%205II3.htm (01.05.2014)

Udroiu, Mihail, 2014, *Procedură penală. Partea genareală. Noul Cod de procedură penală*, Bucureşti, C. H. Beck.

Udroiu, Mihail, O. Predescu, 2008, *Protecţia europeană a drepturilor omului şi procesul penal român. Tratat,* Bucureşti, C.H.Beck.

BDD-V82 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 17:55:21 UTC)